

**Locatieprofiel
Voor- en vroegschoolse educatie
Kinderdagverblijf Westerdok**

IJsterk Kinderdagverblijven

2021

Inhoudsopgave

Inleiding	Pagina 3
Samenstelling van kinderdagverblijf Westerdok en de groepen	Pagina 4
Taal	Pagina 6
Oog voor basisbehoeften	Pagina 6
Brede ontwikkeling	Pagina 7
Rijke speelleeromgeving	Pagina 8
Volgen van kinderen	Pagina 10
Kinderen die opvallen	Pagina 11
Doorgaande leerlijn	Pagina 11
Overdracht naar basisschool	Pagina 11
Beredeneerde aanpak en aanbod	Pagina 11
Cyclus handelingsgericht	Pagina 13
Houding pm-er ten opzichte van de organisatie en het team	Pagina 14
Houding pm-er ten opzichte van eigen ontwikkeling	Pagina 15
Deskundigheid inhoudelijke instrumenten	Pagina 15
Opbrengstgericht werken	Pagina 16
Structuur bieden	Pagina 17
Samenwerking in de omgeving	Pagina 18

Inleiding

Voor u ligt het locatieprofiel van kinderdagverblijf Westerdok. Het locatieprofiel bestaat uit de bouwstenen welke omschreven staan in het document "Amsterdams Profiel Jonge Kind Voorziening" van de gemeente Amsterdam. Voorheen was dit het groeps- en individueel profiel. Wij hebben dit in 2021 samengevoegd tot één document: het locatieprofiel

Kinderdagverblijf Westerdok is een onderdeel van IJsterk kinderdagverblijven en één van de vier kinderdagverblijven met een VVE programma en bevindt zich op het Westerdokeiland. Wij kijken uit op de gracht met woonboten. Het kinderdagverblijf heeft een stoere, frisse en lichte uitstraling en heeft als thema Holland met rood, wit en blauwe accenten. Door de vele raampartijen is het een transparant en licht pand.

Kinderdagverblijf Westerdok is een op Montessori geïnspireerd kinderdagverblijf. Er wordt gewerkt met het VVE programma Kaleidoscoop.

Het team bestaat uit veertien pedagogisch medewerkers, waarvan zes met ambulante uren en een manager.

Verder zijn er stagiaires en werken een timmervrouw en memo (een muzikant) maandelijks op freelance basis.

Wij hebben ruim geïnvesteerd in VVE gecertificeerde pedagogisch medewerkers.

De wettelijke 960 VVE uren die de kinderen moeten krijgen wordt berekend vanaf 2,5 jaar. Dit doen wij op de volgende momenten.

9.30 uur tot 13.00 uur = 3,5 uur

14.00 uur tot 16.30 uur = 2,5 uur

Samen is dit 6 uur. Wij zijn 52 weken per jaar open. De kinderen behalen dus ruim deze uren in ons VVE aanbod als zij in ieder geval drie dagen komen.

$6 \text{ (uur per dag)} \times 52 \text{ (weken)} \times 1,5 \text{ (jaar)} \times 3 \text{ (dagen in de week)} = 1404 \text{ (uur)}$.

NB. Bij twee dagen in de week zijn de behaalde uren 936 uur.

Dit locatieprofiel is een dynamisch document en wordt ieder jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenstelling van kinderdagverblijf Westerdok en de groepen

Er zijn vier verticale groepen op kinderdagverblijf Westerdok;

Narcis, Margriet, Tulp en Klapproos. Elke groep vangt per dag twaalf kinderen op in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

Elke groep heeft drie vaste pedagogisch medewerkers (pm-ers) die VVE gecertificeerd zijn. De diensten van deze vaste pm-ers vormen het basisrooster. Bij ziekte, verlof of taakuren wordt er een vaste VVE gecertificeerde inval ingezet. Wij zetten een vaste pm-er naast een invalmedewerker in, zodat de kinderen altijd één vertrouwde pm-er zien. Op elke groep werken wij met stagiaires. Wij voelen een maatschappelijke verantwoordelijkheid om onze kennis over te dragen.

Een kind wordt, in principe, geplaatst in één stamgroep. Daarnaast kan het voorkomen dat een kind tijdelijk een tweede stamgroep heeft, omdat er op de eerste stamgroep nog geen plek is op de gewenste dagen.

Binnen kinderdagverblijf Westerdok zijn er acht kinderen met een VVE indicatie.

De manier waarop wij de VVE hebben georganiseerd is:

- Iedere groep heeft de beschikking over een HBO-er
- De manager bekleedt de rol van oudercontactmedewerker;
- De organisatie heeft een VVE coördinator.
- Er zijn voldoende taakuren voor de pm-ers om de VVE taken uit te voeren.

Zie "Organisatieprofiel" voor uitgebreide toelichting op de VVE functies.

De Narcisgroep

De vaste pm-ers van de groep de Narcis zijn Lisa, Bea en Kim. Bea en Lisa zijn volledig VVE Kaleidoscoop gecertificeerd en hebben de de KOP training ook afgerond. Kim is hier momenteel mee bezig en rond deze in het 2^e kwartaal van 2021 af.

Bea is erg creatief en zij is zeer goed in het bedenken en aanpassen van de speelhoeken bij een nieuw thema. Zij is een voorbeeld hierin voor de rest van het kinderdagverblijf. Kinderen krijgen volop de kans het thema te begrijpen en ervaren door spelen. De kinderen worden rustig benaderd en met alle geduld van de wereld wordt veel uitgelegd. Bea doet soms ook creatieve activiteiten als kunstenaar voor alle kinderen van het kinderdagverblijf.

Kim en Lisa zijn jonge en zorgzame pm-ers. Zij maken individuele stimuleringsplannen en samen vormen zij een mooie mix met de creativiteit van Bea.

Werkrooster Narcisgroep

Narcis	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Lisa	X		X	X	X
Bea	X	X	X		(X)*
Kim		X		X	(X)*

*Bea en Kim werken om de week op de vrijdag.

De Margrietgroep

De vaste pm-ers van de Margrietgroep zijn Jessica en Sharifa. Zij zijn volledig VVE Kaleidoscoop gecertificeerd. Sharifa heeft de KOP training ook afgerond en Jessica volgt deze nog en rond deze in het 2^e kwartaal van 2021 af.

Jessica werkt vier dagen op de Margrietgroep. Jessica is jong, enthousiast en betrokken en voormalig stagiaire bij de Margrietgroep.

Sharifa is een enthousiaste pm-er die ook voorheen stagiaire was bij de Margrietgroep. Zij werkt ook vier dagen bij de Margrietgroep. Haar talent ligt bij het makkelijk contact maken met de kinderen, ouders en collega's. Ook kan zij goed 'out of the box' denken. Op deze groep is een vacature die wij spoedig hopen in te vullen.

Werkrooster Margrietgroep

Margriet	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Jessica		X	X	X	X
Vacature	X				X
Sharifa	X	X	X	X	

De Tulpgroep

De vaste pm-ers van de Tulpgroep zijn Sara, Denise en Andrea.

Zij zijn volledig VVE Kaleidoscoop gecertificeerd.

De Tulpgroep is een hechte groep met veel grote peuters waardoor het VVE werken soepel verloopt. Het team is zeer stabiel, wat erg fijn is voor de kinderen en de samenwerking. Sara is voormalig stagiaire van ons kinderdagverblijf maar werkt al weer heel wat jaren als volleerd pm-er, Denise is een ervaren pm-er die een talent heeft voor fotografie, film en creativiteit en Andrea is al jaren een lieve en vriendelijke ervaren pm-er. De pm-ers houden de administratie rondom het VVE tiptop op orde en werken graag vooruit. Bij een nieuw thema wordt met veel enthousiasme activiteiten bedacht.

Werkrooster Tulpgroep

Tulp	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Sara		X	X	X	X
Denise	X	X	X	X	
Andrea	X				X

De Klapproosgroep

De vaste pm-ers van de Klapproosgroep zijn Melissa, Yasmeen en Sofie. Yasmeen en Sofie zijn volledig VVE Kaleidoscoop gecertificeerd. Melissa moet nog het praktijk gedeelte van de VVE opleiding afronden.

Melissa is onze voormalige BBL student die het vak heel goed heeft geleerd van de werkvloer, Yasmeen is een bescheiden lieve pm-er met een groot hart voor de kinderen en Sofie is een ervaren pm-er met een goed organisatie talent.

De pm-ers en kinderen hebben veel plezier met elkaar, er wordt ook veel gelachen met de kinderen. Op de Klapproosgroep worden veel prentenboeken voorgelezen. Er worden leuke activiteiten in het thema bedacht en uitgevoerd, bijvoorbeeld het 'verven' met gekleurde blokjes ijs erin tijdens thema water. De Klapproosgroep heeft de grootste groepsruimte.

Werkrooster Klaproosgroep

Klaproos	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Melissa			X		X
Yasmeen	X	X		X	X
Sofie	X	X	X	X	

Taal

Alle vaste pm-er en alle ambulante pm-ers van kinderdagverblijf Westerdok voldoen aan het taalniveau zoals vastgelegd in de Amsterdamse taalnorm voor VVE kinderdagverblijven.

De pm-ers zorgen voor een taalrijke omgeving op de groepen. Elke dag wordt er gepraat met de kinderen, worden er liedjes gezongen en lezen wij prentenboeken voor op verschillende niveaus. Bij elk thema leren de kinderen nieuwe woorden door gesprekken, spel en woordkaarten. Wij bieden een geletterde omgeving aan; de hoeken worden aangeduid met foto's en woorden, op speelgoedmanden staan foto's en woorden, er is een leeshoek per groep en thema woordkaarten hangen aan de muur. De Montessori schuurpapier letters worden vaak door de 3 jarigen gebruikt.

Door het invullen van observatie- en registratie lijsten hebben wij een goede indruk van het taalniveau van elke peuter. Op basis van deze observaties kunnen we de planformulieren voor de kleine groep maken met als doel taalwerving of een individueel stimuleringsplan. Met name de kinderen met een VVE indicatie krijgen een individueel stimuleringsplan op taalgebied. Deze wordt geëvalueerd na uitvoering en bijgesteld als dit nodig is.

Oog voor basisbehoeften

De pm-er gaat, gedurende de hele dag, uit van de drie basisbehoeften van het kind:

- Behoefte aan **autonomie**; een kind krijgt een steeds grotere behoefte om zelfstandig taken uit te voeren. Een kind vindt het leuk om zelf dingen te kunnen ondernemen, zonder daarbij hulp te krijgen.
- Behoefte aan **relatie**; een kind wil graag dat hij geliefd en gewaardeerd wordt door mensen om zich heen.
- Behoefte aan **competentie**; een kind wil zichzelf graag competent voelen en heeft hierbij geloof en plezier in eigen kunnen nodig.

“Help mij het zelf te doen.”

Dit is de centrale gedachte achter de Montessori visie. Elk kind heeft de drang in zich, om zichzelf te ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo. De Montessori pm-er heeft oog voor deze behoefte en geeft kinderen de ruimte zelfredzaamheid en zelfstandigheid te ontwikkelen. Dit begint al bij de dreumesen (zelfstandig mogen eten, 'meehelpen' met schoonmaken) en tegen de tijd dat de peuterleeftijd bereikt is, gaat dit een steeds grotere rol spelen. De pm-er zet de kinderen vanaf 2 jaar, tijdens het eten, aan de 'lage tafel' waar zij zelf hun boterham mogen smeren en zelf hun drinken mogen inschenken. Zij helpt waar nodig, doet voor, maar geeft kinderen de tijd om dit zelf te leren. Dit geldt ook voor zelfstandig aan- en uitkleden, jas aantrekken, schoenen uitdoen etc. Zelf iets kunnen doen maakt een kind trots!

De pm-er kent het belang van gevoel van veiligheid en geborgenheid van het kind. Kinderen ontwikkelen zich alleen vanuit een veilige omgeving. De relatie tussen pm-er en kind is daarbij zeer belangrijk.

- Stelt zich sensitief en responsief op. De medewerkers van kinderdagverblijf Westerdok hebben een workshop over de Gordon-methode gehad en geleerd over communicatie met kinderen;
- Benoemt wat het ziet bij de kinderen; ik zie dat je verdrietig bent/ boos bent etc.;
- Geeft het kind het gevoel welkom te zijn, heeft belangstelling voor zijn interesses en laat het kind merken erbij te horen;
- Stimuleert en moedigt contact met leeftijdgenootjes en volwassenen aan, zodat de peuter zich op sociaal-emotioneel gebied kan ontwikkelen;
- Leert de kinderen om rekening te houden met elkaar en om samen te spelen. Het zijn zaken die kinderen op het kinderdagverblijf beginnen te leren;
- Sluit aan bij de belevingswereld en de behoeften van het kind;
- Legt het accent op het fijn bezig zijn en niet op de prestaties; het proces staat boven het eindresultaat.

Brede ontwikkeling

Om voor een brede ontwikkeling van het kind te zorgen staat een goede basisontwikkeling voorop. Hierbij zijn de basiskenmerken voor optimale ontwikkeling een voorwaarde én doel:

- Vrij zijn van emotionele belemmeringen
- Nieuwsgierig en ondernemend zijn
- Zelfvertrouwen hebben

De voorsprong die wij als kinderdagverblijf met verticale groepen hebben, is dat de meeste kinderen al bij ons op de groep zijn vanaf de babyleeftijd. Hierdoor ontstaat er een zeer sterke band met de pm-ers. Kinderen wisselen niet van groep, maar blijven vier jaar lang op hun vertrouwde plek, hetgeen zorgt voor een emotioneel stabiele basis. Bij een kind dat op latere leeftijd binnenkomt, zijn wij ons bewust dat het basisvertrouwen nog ontwikkeld moet worden. Er wordt hier aandacht aan besteed tijdens de wenperiode en zo nodig daarna, mede door middel van de observatie en registratiemethode KIIJK! Als het goed zit met het basisvertrouwen is een kind vrij zijn omgeving te verkennen. Vanuit deze houding werken wij met het kind aan de vier SLO (stichting leerplan ontwikkeling) domeinen; taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek.

Kinderdagverblijf Westerdok werkt met het VVE programma Kaleidoscoop. Meerdere keren per jaar maken wij groepsplannen op basis van de vier SLO doelen:

- Taalontwikkeling
- Rekenen
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motoriek

Door het werken met groepsplannen weten de pm-ers in welke fases kinderen zitten. Hierop wordt het aanbod van activiteiten aangepast.

Kinderen kunnen gegroeid zijn van bijvoorbeeld begin- naar midden-peuter, er kunnen kinderen bijgekomen zijn die 2 jaar zijn geworden en kinderen kunnen verhuizen of naar de basisschool zijn gegaan. De pm-ers passen, waar nodig, ook de doelen aan.

Verder kijken we naar de behoeften en interesses van kinderen. Zijn kinderen veel met iets bezig of zoals Montessori het zegt, in een 'gevoelige fase', dan speelt de pm-er daar op in. Een kind is dan bijvoorbeeld extra gemotiveerd om te leren knippen, zindelijk te worden of de beginletter van zijn naam te leren schrijven.

Een kind dat net een broertje heeft gekregen, mag de pop eindeloos verzorgen en flesjes geven. We volgen de kinderen in hun belevingswereld.

De houding van de pm-ers speelt een grote rol bij de ontwikkeling van de kinderen. De kinderen ontwikkelen zich immers niet alleen, maar hebben hierbij elkaar en volwassenen nodig. De VVE trainingen zorgen voor didactische vaardigheden en inzicht. De observaties en groepsplannen zorgen voor kennis over de beginsituatie.

Kinderdagverblijf Westerdok heeft een enthousiast en energiek team en daar zijn wij trots op. Het enthousiasme van de pm-ers en het volgen van kinderen in hun belevingswereld zorgt voor een hoge betrokkenheid bij de kinderen.

Zo zijn wij bewust bezig met het meespelen en passen dan de 3 V's toe: Verkennen- verbinden-verrijken: Wij kijken waar het kind mee bezig is, verbinden de kinderen met elkaar en voegen een spelelement toe om het spel te verrijken.

Ook overgangsmomenten worden aangekondigd. Dit doen wij bijvoorbeeld door het vooruit kijken met de kinderen. Maar ook kijken wij terug met de kinderen. Met wie heb je gespeeld? Heb je gedaan wat je van plan was?

Rijke speelleeromgeving

Elke groep heeft ten minste een huishoek, een bouwhoek en een leeshoek. Daarnaast kan een pm-ers een hoek toevoegen naar eigen inzicht en behoefte van de kinderen. De Klapproosgroep heeft bijvoorbeeld een winkeltje, de Margrietgroep heeft een wisselhoek en de Narcisgroep een hoek met een boerderij. Ook is er mogelijkheid om op de gang te spelen met de grote zachte blokken en balanceer- en bouw materiaal.

Er is veel aandacht voor de creatieve ontwikkeling. De ontwikkeling van de SLO- doelen laten we hier in terug komen door bijvoorbeeld de pengreep en het knippen te oefenen.

De pm-ers zorgen voor verrijkte hoeken; dit zijn hoeken waar voldoende en interessant spel materiaal aanwezig is, dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. Het spel materiaal wordt aangevuld met voorwerpen uit het dagelijkse leven, bijvoorbeeld een oude mobiele telefoon, werkhandschoenen, een lege fles wasmiddel. Verder passen we de groep maandelijks aan het thema aan; bijvoorbeeld een hondenmandje in de huishoek bij thema dieren, blokken in inpakpapier in de Sinterklaasperiode en dokterspullen tijdens thema beroepen. De hoeken moeten aantrekkelijk zijn voor de kinderen en spel uitlokken. De creativiteit van de pm-ers wordt hierbij aangesproken.

Omdat we ook baby's en dreumesen opvangen in dezelfde groep is elk voorwerp strikt op veiligheid gekeurd. Het mag geen kleine onderdelen bevatten wegens verstikkingsgevaar. Het is onze taak om de veiligheid van de jongsten te garanderen en tegelijk uitdaging en zelfstandigheid aan de oudsten te bieden. Materiaal dat kinderen direct zelf kunnen pakken, moet te allen tijde veilig zijn. Ontwikkelingsmateriaal zoals rijgkralen, insteekmozaïek, kleine puzzelstukjes, scharen en prikpenen liggen daarom op een plank waar de baby's niet bij kunnen. Peuters kunnen dit materiaal wel zien en er

om vragen en kunnen zo hiermee aan tafel gaan zitten onder toezicht van de pm-er. Voor het aanbod van prentenboeken is een compromis gevonden. In de leeshoek staan hardkartonnen boekjes, aangevuld met voelboekjes van stof, foldertjes of krantjes. Op de planken staan prentenboeken waar peuters om kunnen vragen of die de pm-ers een gedeelte van de dag in de leeshoek zetten, als de baby's slapen.

Bij aanschaf van nieuw VVE materiaal kijken we naar de leeftijd van de kinderen per groep, naar de ontwikkelingsfases en naar wat er ontbreekt of uitgebreid kan worden. Een groep met veel kinderen die net twee jaar zijn geworden, vraagt om ander spel materiaal dan een groep met een meer gemixte leeftijdssamenstelling of juist veel oudste peuters.

Ook wordt er gekeken naar het niveau van de kinderen. Als bijvoorbeeld uit een groepsplan blijkt dat er veel kinderen vallen onder 'beginpeuter' bij het voorbereidend rekenen, dan schaffen we materiaal aan dat past bij deze beginpeuters, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen op dit gebied.

De inrichting van de buitenruimte moet voldoen aan uitdaging en variatie. Er staan twee zandbakken in de buitenruimte; eentje met vooral veel scheppen en emmers en eentje met een keukentje met pannen, kopjes, roerlepels en een kraan. Hierdoor ontstaat verschillend spel. In de ene zandbak wordt gegraven en gebouwd, in de andere zandbak maken de jonge koks soepjes en zandtaarten. Er is een speelhuisje met een trap en glijbaan en een speelhuisje zonder trap. Ook dit daagt uit tot gevarieerd spel. Er is een moestuin waar wij met de kinderen kunnen volgen wat groeit en bloeit. Ook hebben wij een waterbaan die veelvuldig gebruikt wordt in de zomer. Tijdens de zomermaanden hebben wij ook regelmatig een echte douche buiten staan en gieters en teiltjes.

Voor de herfstmaanden is de kruiwagen vol bladeren erg leuk en het vegen van bladeren met de kleine bezems een feest. Verder is er een keur aan driewielers en loopfietsen, skippyballen, voetballen en pittenzakjes. Deze worden elk seizoen gebruikt maar tijdens de wintermaanden extra veel om lekker warm te blijven.

In de lente kunnen de kinderen genieten van opkomende bloemen in de bakken, ze water geven met gietertjes en kriebelbeestjes zoeken onder de boomstammen. Maar ook in andere jaar getijden zijn we bewust bezig met de natuur door aandacht te hebben voor de veranderingen in de tuin. Ook binnen wordt met deze materialen verder gewerkt door bijvoorbeeld in de herfst de bladeren te beschilderen.

De thema's zetten wij buiten voort. Zo zijn wij bijvoorbeeld met het thema kleding met de kinderen in een wasserette gaan kijken. Maar ook gaan wij tijdens het thema: 'op de camping' picknicken en hebben we 'barbecues' die de kinderen gebruiken in hun spel. Wij hebben dagelijks aandacht voor bewegen. Zo vindt er dagelijks een bewegingsactiviteit in de grote groep plaats, bijvoorbeeld overgooien met de bal of de pittenzakken.

Ook wordt bewegen ingezet voor de ontwikkeling van meerdere SLO- doelen. Zo tellen wij bijvoorbeeld met de kinderen de blokken waar we op stappen of bespreken we dat we ónder de tafel kruipen of juist érop klimmen.

Wij hebben aandacht voor de verschillen tussen mensen. Zo zijn de huishoeken ingericht met materialen uit anderen culturen. Ook hangen er bij thema 'op reis' vlaggen en foto's uit andere landen. Daarnaast worden de kinderen juist niet gender specifiek opgevoed en dragen de jongens bijvoorbeeld ook een 'elza-jurk'.

Volgen van kinderen

Wij volgen de kinderen middels observatie- en registratie systeem KIJK! Hiermee volgen wij de brede ontwikkeling van het kind en bieden een betere basis voor differentiatie in de groepsplannen en stimuleringsplannen.

De pm-er observeert de kinderen elke dag. Hierdoor ziet zij in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt en wat het nodig heeft. De kinderen worden gevolgd in interesse en ontwikkelingsfase. De pm-er speelt in op een interesse van een kind. Is een kind erg met dinosaurussen bezig, dan kan de pm-er een activiteit bedenken dat met dinosaurussen te maken heeft. Is een kind geïnteresseerd in baby's, dan geeft de pm-er een echte luier, doekjes en een fles om de poppen te verzorgen. Is een kind in het keukentje aan het 'koken', dan kan de pm-er het kind mee laten helpen met de salade maken of het fruit te laten snijden (met een bot mesje). Is een kind bezig met tellen, dan kan de pm-er meespelen en de autootjes gaan tellen met het kind. De pm-er volgt en stimuleert de kinderen.

Ieder kind heeft zijn of haar mentor die het betreffende kind intensief volgt, observaties en registraties invoert in de KIJK! en de oudergesprekken voert.

De KIJK! training voor alle vaste pm-ers is afgerond in februari 2017. De pm-ers die daarna in dienst zijn gekomen worden getraind op de KIJK! door de VVE HBO-er.

Wij registreren ieder kind op drie leeftijdsmomenten in KIJK!;

1. Leeftijd 2 jaar

Bij dit registratiemoment worden de gedetailleerde basiskenmerken, de mate van betrokkenheid en eventueel de risicofactoren lijst ingevuld.

2. Leeftijd 2 jaar en 5 maanden (indien nodig)

Tussentmoment

3. Leeftijd 3 jaar

Tussentmoment

4. Leeftijd 3 jaar 8 maanden

Eindmoment en overdracht naar basisschool

Planning

De pm-ers maken een jaarplanning voor de registratiemomenten van ieder kind van de groep. Op deze manier borgen we de registratiemomenten.

Extra registratiemoment bij zorgen

Bij zorgen rondom ontwikkeling van het kind kan er een extra registratiemoment komen als het kind 3 jaar en 6 maanden is (en eventueel eerder wanneer dit nodig wordt geacht). Ook kan de lijst risicofactoren uit KIJK! Webbased ingevuld worden.

Kinddossier

Ieder kind heeft een eigen kinddossier waarin alle documenten aangaande de ontwikkeling, en eventueel extra stimulering van de ontwikkeling, het contact en de verslaglegging met externe instanties etc. bewaard worden. Wij doen dit binnen het intranet van de organisatie.

Bespreking registratie KIJK! binnen het kinderdagverblijf en met ouders

De observaties tbv de registraties in KIJK! van alle kinderen bespreken we tijdens het groepsoverleg, één keer in de zes weken. Dit is een gesprek tussen manager en pm-ers. Hierbij bespreken wij alle kinderen. Verder kunnen pm-ers bij de manager en/of VVE coach terecht voor advies of zorgen rondom een kind.

Nb. De observaties worden volgens eerder genoemde planning uitgevoerd om zo een compleet beeld te hebben van het kind.

Na ieder registratiemoment bieden we een VVE oudergesprek aan, waarin we de ontwikkelingslijnen van de kinderen met de ouders bespreken. In deze gesprekken kunnen ouders ook aangeven hoe het kind zich thuis ontwikkelt.

Tijdens de breng- en haalmomenten kunnen ouders en pm-ers ook informatie over thuis en kinderdagverblijf uitwisselen.

Kinderen die opvallen

Als een pm-er zorgen heeft over de ontwikkeling van een kind, zal zij dit als eerste bespreken met haar naaste collega op de groep. Tijdens de groeps gesprekken bespreken we alle kinderen. Zorgen rondom de ontwikkeling van een kind worden hierbij geuit. Per kind en situatie verschilt het wat de vervolgstappen zijn:

- Moet een kind 'gewoon' wat meer gestimuleerd worden?
- Is er een extra oudergesprek nodig?
- Vragen we advies aan de OKA (ouder kind adviseur).
- Is het een zorg waarbij externe hulp gezocht moet worden, zoals Okido of logopedie?

Gelukkig ontwikkelen de meeste kinderen zich niet opvallend, maar in sommige gevallen komen er signalen die leiden tot vragen, twijfels en zorgen. In dat geval bespreken we dit direct met de ouders.

Indien ouders niet meewerken wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind zullen wij altijd de afweging maken welke stappen wij nemen. Hiervoor zullen wij mogelijk een extern deskundige inschakelen zoals onze verpleegkundige van het OKA en/of overleg met veilig thuis.

Regelmatig volgen er pedagogisch medewerkers en/ of VVE HBO-ers de training 'Kinderen die opvallen' van het kabouterhuis. Daarnaast kunnen wij onze pedagogische coach consulteren op het gebied van ontwikkelingsvraagstukken.

Onze zorgstructuur is voor alle medewerkers inzichtelijk in ons handboek kwaliteit.

Doorgaande leerlijn naar de basisschool

Kinderdagverblijf Westerdok heeft een samenwerkingsverband met de basisschool Montessori de Eilanden en de Burght. Veel kinderen van dit kinderdagverblijf gaan naar deze scholen. Er zijn werkbezoeken en gesprekken op de scholen om zo te samenwerking en de verwachtingen over en weer te blijven optimaliseren.

Als peuters binnenkort naar de basisschool gaan, helpen wij ze met voorbereiden. Zo is er een fotoboekje van basisschool Montessori de Eilanden en de Burghtschool, met foto's van het schoolplein, de voordeur, het klaslokaal, het tafeltje etc. Dit geeft herkenning voor de peuter, omdat wij veel van dit materiaal ook zelf in huis hebben. Het is vertrouwd. In de groep bespreken we de overstap naar de basisschool met de peuter en de andere kinderen. Het boekje 'Nijntje gaat naar school' wordt voorgelezen.

Overdracht naar basisschool

Bij een overdracht naar de basisschool werken wij met het Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier en met het document 'Overdrachtsprocedure van voorschool naar basisschool'.

Het Amsterdams Uniform Voorblad en de gegevens vanuit de ontwikkelingsdomeinen uit het kindvolgsysteem bespreken wij met ouders tijdens een eindgesprek, wanneer het kind uiterlijk 3 jaar en 11 maanden is. Vervolgens sturen wij dit formulier, inclusief de rapportage KIJK! met goedkeuring van de ouders, door naar de desbetreffende

basisschool. Bij kinderen die opvallen bespreken we dit eerder, namelijk bij 3 jaar en 8 maanden. Hierdoor is er ruimte om een 'uitgebreide warme overdracht' met school te regelen, met goedkeuring en/of in aanwezigheid van de ouders.

Bij het eindgesprek geven wij de rapportages uit KIJK! aan ouders mee als onderdeel van de overdracht naar de basisschool. Als de basisschool niet met de KIJK! werkt, dan mailen wij de rapportages als PDF bestand naar de basisschool, of we sturen een papieren versie op.

De basisscholen hebben teruggekoppeld onze overdracht zeer volledig en zorgvuldig te vinden.

Beredeneerde aanpak en aanbod

Door te werken met het kindvolgsysteem de KIJK! heeft de pm-er een goed beeld van de ontwikkeling en het niveau van een kind. Door dagelijks contact en observatie van het kind weet zij wat de interesse en leerstijl is. Door de kinderen te volgen, kan de pm-er spontaan activiteiten bedenken of meedoen met het spel van de kinderen.

De pm-er kan ook van te voren activiteiten plannen die aansluiten bij de interesse en ontwikkeling van een groep kinderen door middel van het planformulier. Hierin beschrijft de pm-er een activiteit voor in de 'kleine groep'. Peuters van verschillend niveau worden aan elkaar gekoppeld tijdens deze activiteit. Er is aandacht voor de onderlinge verschillen door middel van een 'stapje terug' of 'stapje omhoog' zodat de activiteit aansluit bij elk kind. De planformulieren vloeien voort uit observatie, de groepsplannen en het thematisch werken.

In een aantal gevallen maakt een pm-er een individueel stimuleringsplan. Hierin omschrijven we in welke stappen we kind individueel begeleiden om een ontwikkelingsgebied te stimuleren. De indicatiekinderen krijgen een individueel stimuleringsplan. Maar ook voor kinderen zonder indicatie kan een individueel stimuleringsplan gemaakt worden. Dit kan zijn omdat ze wat extra aandacht nodig hebben op een ontwikkelingsgebied, of juist omdat ze al veel kunnen en verrijking nodig hebben.

In de 'grote groep' doen we een activiteit voor de gehele groep. In een verticale groep met veel baby's is dit niet altijd mogelijk. Het aantal aanwezige peuters is niet voldoende voor een 'grote groep'. Daarom hebben we de 'grote groep' gekoppeld aan een bewegingsactiviteit waarbij iedereen op zijn manier mee mag doen. Meestal bestaat dit uit dansen op muziek, peutoryoga of 'Memo' waarbij een muzikant langskomt met een instrument. De peuters doen bewegingsoefeningen, de dreumesen hobbelen er tussendoor of proberen de grotere kinderen na te doen. Kinderen vinden beweging leuk en is het een vrolijke boel tijdens de 'grote groep' activiteit. Zo maken wij een koppeling met 'gezonde leefstijl' één van de speerpunten waar IJsterk kinderdagverblijven voor staat.

Naast dit spellen is er elke dag tijd voor spelwerken. De pm-er begint hier meestal 's ochtends mee na het fruit eten. De pm-er vraagt waar de peuters willen spelen en wat hun plannetje is. Dit plannen hangt af van de leeftijd en het niveau van het kind. Het ene kind kan al een heel plannetje maken. De pm-er speelt hier op in door open vragen te stellen. De pm-er helpt de jongere peuter, die dit nog niet kan, door bijvoorbeeld langs de hoeken te lopen, te praten en dingen te laten zien. Elke pm-er en groep heeft zijn eigen methode of kan wisselen in methodes. Sommige pm-ers gebruiken een oude telefoon bij het vooruitkijken, anderen een handpop of foto's.

Na het speelwerken zingen we het opruimliedje en mogen de kinderen opruimen. De oudere peuters lukt dit meestal goed, zeker met aanwijzingen van de pm-er. Er staan foto's op de manden en opbergboxen zodat de peuters kunnen zien waar wat hoort. Bij de jongere peuters kan de pm-er aanwijzingen geven; "doe maar alle duploblokjes in deze bak" of meehelpen en laten zien waar iets hoort.

Het werken met thema's biedt veel inspiratie bij zowel de kinderen als bij de pm-ers. Elke 6 weken hebben we een nieuw thema welke aansluit bij de belevingswereld van de kinderen. Er is aandacht voor meer herhaling en differentiatie van aanbod en activiteiten, zodat kinderen kunnen groeien tijdens het thema.

Door over het thema te praten en activiteiten aan te bieden, gaan kinderen hier mee door in hun spel. Een mooi voorbeeld is dat tijdens het thema Kerst de pm-er een kerststal liet zien en het kerstverhaal vertelde in de kring. Een jongen zei vervolgens bij het vooruitkijken "Ik ga met blokken een kerststal maken!"

Cyclus handelingsgericht werken

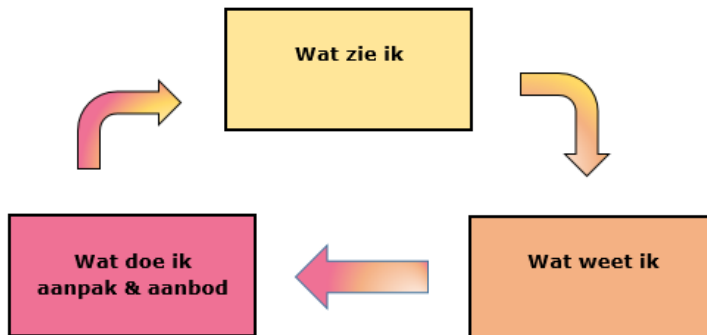
Met het oog op behoud van kwaliteit van de uitvoering van het VVE programma en het werken met het kindvolgsysteem KIIJK!, is het werken met de cyclus van handelingsgericht werken van groot belang.

De cyclus handelingsgericht werken helpt ons bij het systematische werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de leerbehoeften en de basisbehoeften van de kinderen. Aan de hand van de kindkenmerken kijken we welke leerbehoeften het kind heeft, om zo ons aanbod wordt daarop aan te passen.

De zeven principes van handelingsgericht werken zijn:

1. Ontwikkelingsbehoeften van de kinderen centraal stellen; de instructie, de leertijd en de uitdaging;
2. Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving; de groep, de pm-er, het kinderdagverblijf en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft;
3. De pm-er kan afstemmen op de verschillen tussen de kinderen en zo het aanbod passend maken;
4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Het is belangrijk dat de pm-er dan zoekt naar positief gedrag, waardoor er meer mogelijkheden zijn om het probleem op te lossen. Als een pm-er een negatief beeld heeft van het kind, dan ziet zij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag;
5. Constructieve samenwerking tussen het kinderdagverblijf en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij het kinderdagverblijf. Maar het kinderdagverblijf geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan;
6. Doelgericht werken; het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren van het kind. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (handelings gericht werken, zie hieronder). Ze worden SMART geformuleerd;
7. De werkwijze van het kinderdagverblijf is systematisch en transparant; er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer vastgelegd.

Cyclus handelingsgericht werken

Houding van de pedagogisch medewerker ten opzichte van de organisatie en het team

De basishouding van de pm-er ten opzichte van de organisatie is van belang voor een goede samenwerking binnen het team en draagt bij aan de werksfeer, de werkhouding en het contact met ouders. De pm-er:

- Is loyaal aan de organisatie;
- Laat zich niet negatief uit over de organisatie in het bijzijn van ouders;

Richt zich bij eventuele aanmerkingen ten aanzien van beleid tot de manager of de ondernemingsraad.

De taakverdeling op de groepen staat vermeld in de dag- en weekplanning.

Tijdens groepsoverleggen is het bespreken van de samenwerking een vast onderdeel. Dit gaat over de samenwerking en taakverdeling van de collega's op de groep en het samenwerken met de andere groepen en medewerkers.

In deze tijd van smartphones heeft elke groep een groepsapp op Whatsapp. Hier kunnen mededelingen worden doorgegeven.

Tijdens teamvergaderingen wordt de samenwerking en eventuele onderlinge knelpunten besproken.

De pm-er staat open voor feedback en is in staat opbouwende feedback te geven. Ze gaat naar de desbetreffende collega toe; er wordt gewaakt voor geroddel. Om een coöperatieve sfeer te creëren wordt hier idealiter de 'ik- boodschap' gebruikt.

De manager speelt een grote rol in het begeleiden van de pm-ers en de pm-er weet de manager hiervoor te vinden als zij het moeilijk vindt zaken bespreekbaar te maken.

Op elke groep ligt een map meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling met daarin de sociale kaart van het kinderdagverblijf. Deze map ligt ook op kantoor. Van de pm-ers verwachten wij dat zij samenwerken met collega's van binnen en buiten de eigen organisatie.

Zij kunnen, in overleg met de manager, een afspraak maken met een medewerker van Okido of het OKA.

Er is ook tijd voor lol met elkaar. Het team van kinderdagverblijf Westerdok heeft regelmatig een avondje uit of iets op het kinderdagverblijf gepland. Dit geeft de pm-ers de gelegenheid elkaar op een andere manier te leren kennen, buiten werk om, wat weer een positieve invloed heeft op de werkvloer.

Houding van de pedagogisch medewerker ten opzichte van de eigen ontwikkeling

De basishouding van de pm-er ten opzichte van de eigen ontwikkeling op professioneel vlak is van groot belang voor de continuïteit en borging van kwaliteit binnen de werkwijze van de pm-er. De pm-er:

- Is in staat bij te leren en staat hiervoor open;
- Blijft zichzelf ontwikkelen en ziet in dat de pedagogische visie en de manier van werken een continue en dynamisch proces is.

Deskundigheid inhoudelijke instrumenten

Alle vaste VVE pm-ers hebben een VVE training gevolgd of volgen deze nog. Daarnaast hebben zij het vereiste taalniveau. Als verdieping in het werken met VVE heeft een groot deel van het team de KOP training gevolgd.

Zij vormen met elkaar een sterk pedagogisch team die pro-actief bezig zijn met hun eigen ontwikkeling door met elkaar vakinhoudelijk te sparren. Ook wordt er met elkaar in een sub-app groep overlegd over zaken omtrent kennis en overdracht.

- **HBO-ers**

Voor elke groep is een HBO-er beschikbaar welke als sleutelfiguur voor de groep fungeert. Zij bewaken de kwaliteit en uitvoering van het VVE programma en sturen bij waar nodig.

De VVE HBO-er voert, naast coaching, ook een aantal VVE organisatorische taken uit.

- **Kindvolgsysteem**

Wij gebruiken de kindvolgsysteem KIJK! De medewerkers hebben hier een training voor gevolgd. De VVE HBO-er leidt de nieuwe medewerkers hiervoor op. Regelmatig evalueren wij de KIJK werkwijze om tot verdieping te komen en zo maken wij steeds meer gebruik van de mogelijkheden van het KIJK registratiesysteem.

- **Borging**

Elk jaar besteden wij aandacht aan de borging en verdieping van het VVE werken. Dit kan zijn door een thema bijeenkomst, training of een workshop over een specifiek VVE onderwerp en/of het ontwikkelingsgericht werken met kinderen en ouders.

Wij kijken met de keuze van deze invulling naar de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen en het team en zijn tevens verbonden aan de jaarlijkse VVE speerpunten, bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid.

- **Observatie instrument**

Het observatie instrument wordt éénmaal per jaar door de VVE HBO-er ingevuld. Zo blijven wij een goed inzicht houden over kwaliteit van het VVE werken en de ontwikkelbehoeften van de individuele pm-er en het team.

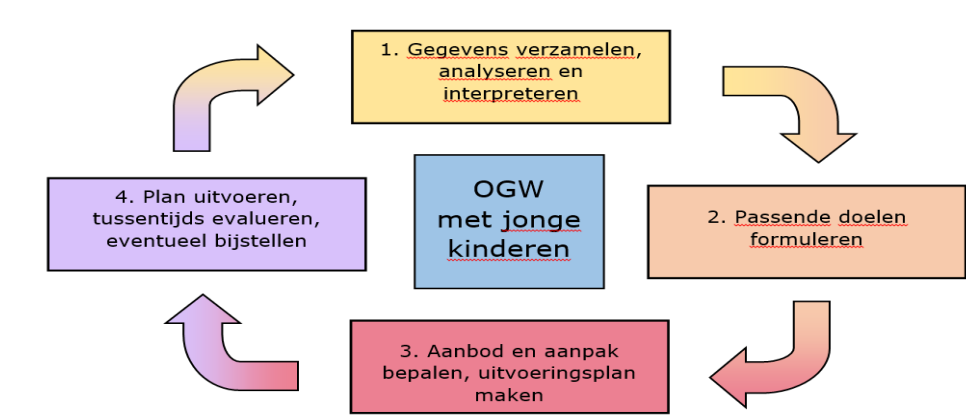
- **Coaching**

De VVE HBO-ers geven structureel aandacht aan coaching van het team en geven daar waar nodig individuele coaching. Hierbij bewaken zij de wettelijke verplichte kennis mbt het VVE. Twee coaches hebben ook de VIB training gevolgd.

Opbrengstgericht werken (OGW)

De behoeften van de kinderen zijn bij kinderdagverblijf Westerdok leidend, niet de structuur van het programma.

Door middel van de observatie- en registratiemethode KIIJK! maken wij een verdiepingsslag in het beredeneerd aanbod, de behoeften van de kinderen en het handelingsgericht werken van de pm-ers.

Activiteiten

We verkrijgen onze kennis van de ontwikkelingsfase van een kind door het invullen van een observatielijst. Daarnaast wordt er dagelijks geobserveerd. Uit de observaties volgen de groepsplannen, activiteiten, planformulieren en individuele stimuleringsplannen.

De activiteiten worden aangeboden in twee vormen;

- De kleine groep. De pm-er doet een ontwikkelingsgerichte activiteit met een kleine groep peuters. Dit wordt spelwerken genoemd. De kleine groep wordt bewust door de pm-er samengesteld. Het niveau van de kinderen in een kleine groep kan onderling verschillen, waardoor zij van elkaar kunnen leren. Er wordt gedifferentieerd in moeilijkheidsgraad. In de planformulieren wordt dit beschreven; stapje omhoog, stapje terug.
- Grote groep. Elke dag bieden we een bewegingsactiviteit aan op de groep voor alle kinderen. Dit kan bijvoorbeeld dans of peuteryoga zijn.

Vooruitkijken – spelwerken – terugblikken

Kinderen leren het meeste door spelen. Elke dag is er tijd voor spellen. Hierbij mogen kinderen zelf kiezen waar en met wat ze willen spelen. De thema's en de verrijkte hoeken vormen hiervoor de basis.

Tijdens de thema- voorbereidings dag, voorafgaande aan een nieuw thema, blikken wij, om de zes weken, terug op het afsluitende thema voordat wij plannen gaan maken voor het volgende thema. Deze reflectie werkt verdiepend en nemen wij mee in het volgende thema. Zo hebben wij bijvoorbeeld geconstateerd dat tijdens het thema circus er veel aandacht is geweest voor de motorische en fysieke ontwikkeling. In het thema daaropvolgend hebben wij de aandacht verlegd naar een ander gebied.

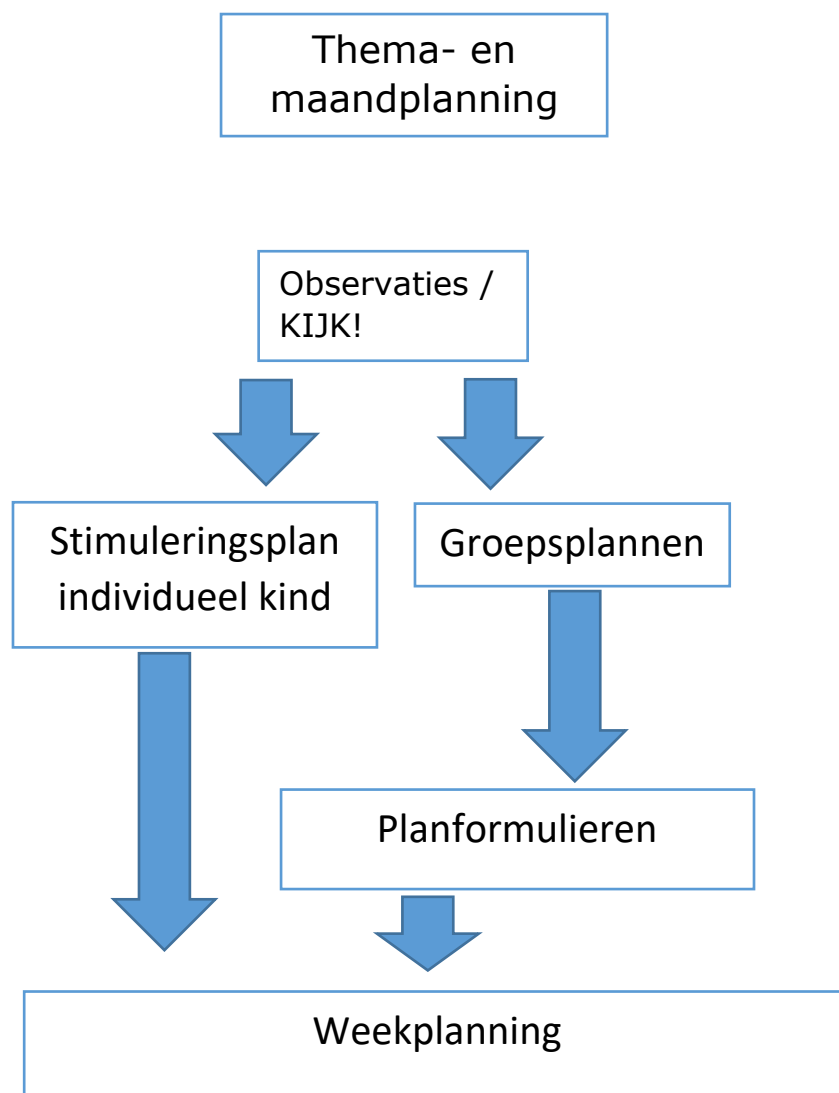
Structuur bieden

De dag is ingedeeld volgens een vaste structuur. Begroeten, eet- en slaapmomenten en het ophaalmoment staan vast. De activiteiten in de grote groep, de kleine groep en spelwerken kunnen per dag wisselen, evenals het tijdstip van buiten spelen. Echter zit hier op de meeste dagen ook een vaste volgorde in. Kinderen zien de planning van de dag aan de dagritmekaarten die op elke groep hangen. De pm-er helpt hierbij, met het aankondigen van een overgang en het verplaatsen van het knijpertje op de juiste dagritmekaart.

Elke groep gebruikt een weekplanning. Op de weekplanning staat de taakverdeling per dag, met de naam van de pm-er die dit uitvoert. In de weekplanning staat per dag beschreven wie het begroeten, vooruitkijken, spelwerken, terugblikken, opruimen, de kleine groep, de grote groep en het buiten spelen begeleidt. Meestal gaat de samenwerking en taakverdeling als vanzelf. Mocht dit niet zo zijn, dan kan dit besproken worden tijdens een groepsoverleg.

Elke groep heeft een VVE map met daarin een stroomschema. Dit stroomschema wordt per thema gevolgd.

VVE stroomschema

Themaplanning

Hierin wordt het thema beschreven; wat doen we per week, in opbouwende moeilijkheidsgraad?

Observaties

De pm-ers noteren de wekelijkse observatie per kind. Zij kijken hierbij gericht naar relevante ontwikkelingsgerichte momenten. Deze losse observaties worden tijdens de taakuren verwerkt in de KIIJK!, of op de tablet op de groep direct ingevoerd in de KIIJK!

Individueel stimuleringsplan

Uit observatie KIIJK! kan blijken dat een kind extra aandacht nodig heeft bij een ontwikkelingsgebied. Dit hoeft niet per se een achterstand te zijn, het kan ook een interesse of 'gevoelige fase' zijn die gestimuleerd kan worden. Aan indicatiekinderen besteden we extra aandacht via een individueel stimuleringsplan. Daarnaast stellen we ook een individueel stimuleringsplan op voor een kind zonder indicatie, als de pm-ers die extra uitdaging of stimulatie kan gebruiken.

Groepsplannen

Uit observaties, de KIIJK! en aan de hand van de SLO doelen worden groepsplannen opgesteld. Er zijn vier groepsplannen per groep; taalontwikkeling, voorbereidend rekenen, sociaal- emotionele ontwikkeling en motoriek. De kinderen zijn verdeeld in begin- midden- en eindpeuter. Daarbinnen wordt er nog gedifferentieerd door een 'sterke peuter' en 'zwakke peuter' met handelingswijze.

Planformulieren

Voor enkele activiteiten gedurende het thema maken we planformulieren. De groepsplannen, het thema en de interesse van de kinderen vormen hiervoor de basis. Als er bijvoorbeeld uit een groepsplan blijkt er veel kinderen onder beginpeuter vallen op het gebied van taalontwikkeling, maken we planformulieren die een activiteit omschrijven waarin de taalontwikkeling is gestimuleerd.

Weekplanning

De weekplanning omschrijft de taakverdeling per dag gedurende de week. Hierin beschrijven we ook de kleine groep en grote groep. Planformulieren en stimuleringsplannen noteren wij in de weekplanning.

Planformulieren en individuele stimuleringsplannen worden geëvalueerd na uitvoering. Op basis van de evaluatie maken we vervolgstappen als dit nodig is. Groepsplannen worden elk kwartaal aangepast. Uit observaties en de KIIJK! kunnen wij zien of kinderen vooruitgang boeken op de ontwikkelingsgebieden.

Samenwerking in de omgeving

Het samenwerken met partners in de buurt is voor kinderdagverblijf Westerdok belangrijk. Immers, wij zijn een onderdeel van de buurt waarin wij gevestigd zijn én een afspiegeling van de buurt. Ongeveer 90% van onze kinderen en ouders wonen dan ook in de nabije omgeving van het kinderdagverblijf. Wij maken verbinding met de buurt op de volgende manier:

- Wij zijn een samenwerking opgestart met de buitenschoolse opvang Montris. De pm-ers van deze bso komen dan naar ons kinderdagverblijf om een activiteit te doen met de peuters, bijvoorbeeld peuterbootcamp. Ook werkt voormalig VVE HBO-er Mascha daar als pm-er. Dit geeft een hele goede verbinding.
- Wij hebben een samenwerking met de buurtwinkels. Zo halen wij ons brood bij de 'bakker op de hoek' en maken wij tijdens thema's gebruik van de mogelijkheden van het winkelaanbod. Zo heeft ons kinderdagverblijf tijdens ons thema 'supermarkt' bedrijfskleding en winkelmandjes geleend van de plaatselijke buurtsupermarkt. Tijdens thema 'kleding' is er een uitstapje geweest naar de plaatselijke wasserette.
- In de decembermaand maken wij verbinding met een 'goed doel'. Wij streven ernaar om deze buurtgericht te laten zijn. Zo hebben wij al eens een inzamelingsactie voor het AMC Ronald McDonald huis gehad. Het AMC staat in Amsterdam en de moeder van een kind werkt er. Zij heeft voor een officiële overhandiging in het AMC gezorgd. De inzamelingsactie ging via lootjesverkoop. De ouders konden hiermee een gratis oppasavondje op de het kinderdagverblijf winnen en de medewerkers een fotoshoot bij een ouder die fotograaf is. Ook is er als IJsterk organisatie voedsel onder de ouders ingezameld voor de lokale voedselbank.
- Er is een goede samenwerking met onze buurtregisseur. Deze kent het kinderdagverblijf en wordt ingezet bij zorg in de buurt óf tijdens het thema beroepen. Deze is op ons kinderdagverblijf langs geweest om iets te vertellen over haar beroep.

Tot slot

In dit document hebben wij beschreven hoe wij het VVE werken vorm geven op kinderdagverblijf Westerdok. Een digitale rondleiding is ter aanvulling te zien. Veel kijkplezier en tot ziens.

[Vve 2021 - YouTube](#)